

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامائی

بررسی تاثیر آرام سازی بر اضطراب زنان نابارور تحت درمان با روش های کمک

باروری در دوره تحریک تخمک گذاری

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مامایی

استاد راهنمای اول: لیلا نیسانی سامانی

استاد راهنمای دوم: دکتر مهناز اشرفی

استاد مشاور: دکتر نعیمه سید فاطمی

استاد مشاور آمار: آغا فاطمه حسینی

دانشجو : فاطمه حاجی حسن

دی ماه ۱۳۹۱

عنوان: بررسی تاثیر آرام سازی بر اضطراب زنان نابارور تحت درمان با روشهای کمک باروری در دوره تحریک تخمک گذاری

زمینه و هدف: ناباروری و بررسیهای تشخیصی و درمانی آن طی روش های کمک باروری، برای زوجین نابارور بسیار پیچیده و اضطراب آور هستند. تحقیقات متعددی نشان داده اند که فرایندهای درمان ناباروری به ویژه در دوره تحریک تخمک گذاری، موجب ایجاد سطح بالایی از تنش روانی و اضطراب در زنان نابارور می شوند. هدف از این مطالعه، تعیین تاثیر آرام سازی بر اضطراب زنان نابارور تحت درمان با روشهای کمک باروری در دوره تحریک تخمک گذاری می باشد.

روش پژوهش: این مطالعه یک کارآزمایی بالینی تصادفی بود. نمونه های این پژوهش شامل ۱۰۰ نفر زن تحت درمان با روش های کمک باروری بودند که با استفاده از روش نمونه گیری آسان به طور تصادفی در دو گروه مداخله (۵۰ نفر) و کنترل (۵۰ نفر) قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه دموگرافیک و پرسشنامه استاندارد اضطراب موقعیتی اسپیل برگ بود. پس از توضیح هدف مطالعه و کسب رضایت کتبی، دو گروه در ابتدای مطالعه (روز شروع تحریک تخمک گذاری) ابزار اضطراب موقعیتی اسپیل برگ را تکمیل کردند. سپس در گروه مداخله آموزش آرام سازی به روش بنسون انجام و از نمونه ها خواسته شد تا روزانه ۱۰-۲۰ دقیقه تمرینات را انجام دهند، ولی در مورد گروه کنترل مداخله ای اعمال نشد. سپس میزان اضطراب موقعیتی در روز تخمک گیری در اطلاق عمل و قبل از انجام بیهوشی در هر دو گروه مورد ارزیابی قرار گرفت. یافته های حاصل از پرسشنامه های دموگرافیک و اضطراب اسپیل برگ توسط نرم افزار آماری SPSS ۱۸ تحت ویندوز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: مشخصات دموگرافیک در دو گروه قبل از انجام مداخله، تفاوت معنادار آماری نداشت. میانگین اضطراب بیماران گروه مداخله از ۴۳/۷۳ در روز شروع تحریک تخمک گذاری به ۴۲/۶۴ در روز تخمک گیری کاهش یافته، اما این کاهش از نظر آماری معنادار نبود ($P=0/420$). در گروه کنترل نیز میانگین اضطراب قبل و بعد از مطالعه تفاوت معناداری نداشت ($P=0/487$). تفاوت معنادار بین اضطراب دو گروه در روز تخمک گیری نیز مشاهده نشد ($P=0/997$).

نتیجه گیری: آرام سازی موجب کاهش اضطراب موقعیتی در دوره تحریک تخمک گذاری در بیماران نابارور تحت درمان با روشهای I VF/CSI می شود. اگرچه این کاهش از نظر آماری معنادار نمی باشد؛ ولی از آنجایی که اکثریت بیماران احساس

رضایت و آرامش خود را پس از انجام تمرینات آرام سازی به صورت شفاهی اعلام می کردند، این کاهش می تواند از نظر بالینی حائز اهمیت باشد.

واژگان کلیدی: اضطراب، ناباروری، روش های کمک باروری، آرام سازی

Tehran University of Medical Sciences

Faculty of Nursing and Midwifery

**Assessment relaxation effect on anxiety in infertile women
undergoing assisted reproductive techniques during
induction ovulation**

requirements for Master

Degree of Midwifery Training

By : Fatemeh hajihasan

Supervisors: Leyla Neisani Samani

Mahnaz Ashrafi

Advisor: Naeimeh Seyed Fatemi

Statics Advisor: Agha Fatemeh Hoseyni

JAN.2013

Abstract:

Title: Assessment relaxation effect on anxiety in infertile women undergoing assisted reproductive techniques during induction ovulation

Background: Infertility and diagnostic and therapeutic procedures of which during Assisted Reproduction Technologies make discomfort and anxiety for infertile couples. Several studies have demonstrated that infertility treatment procedures, particularly during ovulation induction period, lead to high levels of distress and anxiety in infertile women. The aim of this study was to evaluate the effect of relaxation on anxiety levels of infertile women undergoing IVF/ICSI treatment during ovulation induction period.

Materials and methods: This was a randomized controlled trial. One hundred infertile women undergoing IVF/ICSI were recruited in this study and randomly were assigned into an intervention (N=50) or a control(N=50) group according to simple sampling method. Data collection tools contained a demographic (designed by researcher) and "Spielberger State Anxiety Inventory" standard valid and reliable questionnaire. All samples were evaluated at the beginning of the study (first day of ovulation induction) and again at the Oocyte Retrieval day at the operating room just before the Anesthesia. Relaxation training was done for intervention group and they were asked to do exercised 10-20 minutes daily until operation. Data was analyzed via SPSS18 software.

Results: There were no significant difference between two groups in demographic features. Although the average anxiety level of the intervention group decreased from 43.73 at the first day of ovulation induction to 42.69 at the oocyte retrieval day there was no statistical difference. Furthermore, significant difference was not seen in the control group and between two groups. ($P>0/05$)

Conclusion: Relaxation leads to reduction of anxiety levels among infertile women undergoing IVF/ICSI treatment during ovulation induction period. Although this difference was not significant, but relaxation could be clinically important due to patient satisfaction of doing relaxation exercises.

Key words: anxiety, infertility, assisted reproduction technologies, relaxation